

CLEVELANDSKA AMERIKA

Naročnina
\$2.00
na leto.

'Clevelandska Amerika'
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO.

ST. 25. NO. 25.

CLEVELAND, OHIO V TOREK 28. MARCA 1911

VOL. IV.

Mestne novice.

Žalostna smrt rojaka, znanega
čevljarja Udirja, pod stro-
jem železniškega
vlakla.

DRUGE SMRTI.

—V četrtki proti večeru je bil povožen od vlaka Pennsylvanije železnice vsem Clevelandčanom znani čevljar Josip Udir, 3847 St. Clair ave. Bil je star Clevelandčan ter se je držal bolj sam za sebe. Truplo na železniškem tiru je bilo tako razmesarjeno, da bi je skoro ne spoznali, da se roke niso držale trupla. Bil je star 45 let. Ambulanca Flynn-Froelk, ki ima s Penn. železnico kontrakt ga je odpeljala, v mrtvašnico od koder se je v ponedeljek vršil pogreb.

—Umrila je v petek v Newburgu Marija Suln, doma iz fa-ke Skočjan na Dolenskem. Bolehala je skoraj eno leto za jetiko, dasi je bila sicer dokaj močna in postavna žena. Tukaj zapuša žalujočega moža in otroke, izmed katerih je najmlajši star šele 14 dni. V stariem kraju živi še oče in brat, in tukaj pa dva brata. Stara je bila 42 let. Blagi ženi naj bo večni mir in pokoj! Svetila ji večna svetloba!

—Staršem Lenarčič je umrla zletna hčerka Marija za vrtico. Otroške bolezni se v Clevelandu zadnje čase jako širijo. Veliko otrok bolega za vrtico in škrlatico.

—V nedeljo je priredilo društvo "Lunder Adamič" prav lepo predstavo z igro "Učenjak". To je bila prva igra od zadnje "Sad greha", ki je vredna večjega pomena. Dasi je igra radi številnih "učeniš" izrazov malo nerazumljiva za širje občinstvo, je imela vendar popoln uspeh. Igralci so igrali kakor pravi strokovnjaki, le nekaterim je semptaj ušla beseda. Sicer pa je bil občni utis jako povoljen in je bilo občinstvo zelo zadovoljno. Vsi so hvalili igro in igralce. Jako dober je bil dr. Blažič, dober dr. Gornik, najboljši morda hčerkob, vse ženske vloge so bile fine, rešene in tudi ostali igralci so se potrudili, da so ugodno rešili svoje naloge. Društvo "Lunder Adamič" se jako pridno bavi z dramatikom, in če bodo imeli tako poštenovalne igralce, bodo lahko v kratkem priredili najboljše igre. Igra "Učenjak" je pokazala, da društvo zna ceniti dramatikom, in da ima najboljše volje, v resnici ponuditi kaj dobrega slovenskemu občinstvu. Društvu čestitamo.

Pred igro je nastopil A. Kužnik in govoril o pomenu "Sokolskega doma" in o slovenskem splošno. Udeležba bi bila lahko večja, kakor je bila.

—V nedeljo se je tudi vršila farna seja glede zidav nove slovenske šole. Udeležba je bila kaj majhna. Ker je bil na vrsti skrajno važen predmet, namreč kdaj in kako se bo zidala nova šola, bi pričakovali od faranov večjega zanimanja. Slišalo se je pri seji več lepih govorov: tudi sklenilo se je precej. Treba je pri tem največjega dela in živahne agitacije, da se čimprej uresniči nade in upi ter se v naši naselbini čimprej dvigne pomorno slovensko šolsko poslopje, ki bo v pomoč vsem.

Mr. Frank Malič iz Viča je nabral za bolnega Antona Oražma svoto \$25.00 in sicer v tovarni, kjer dela.

—Narodna dobrodelna družba, ki si je postavila v namen podpirati šolske otroke, a v širjem pomenu tudi vse slovenske siromake, je storila svoj prvo dobro delo. Plačala, oziroma pripomogla je nekemu siromaku, ki ni imel centa svojega denarja, da se je plačal rent za en mesec. Natančneje o tem se izve pri seji družbe. Na vrsti so pa že druge prošnje za podporo; prihajajo udove z otroci, katere težko preživljajo, ker očeta ni, je umrl, in mati se mora sama ubijati s številnimi otroci. Vsem takim je treba preskrbeti nujne pomoči, da odpravimo vsaj toliko revščine, kolikor je moremo.

Z največjim zadovoljstvom gledamo, kako se rojaki vpišejo v to družbo. Do prihodnje seje: ki se v kratkem naznam, pričakujemo vsaj 150 članov. Ko bi videli solze zahvale in dobrote, ki jih prelivajo oni, ki dobijo podporo, ki so zašli v siromasčino in revščino, ne po svoji krivdi, tedaj bi tudi vi, ki se niste član te dobrodelne organizacije, takoj plačali istega pol dolarja in se pridružili armadi, ki podpira siromake.

—Rev. Crowder od Euclid ave baptistne cerkve, je izjavil v nedeljo, da bo odslej naprej zastopal poročil vse stare "device" in stare "fante", če obljubijo, da si ustanove svoj lastni dom.

Čarovnik ali umetnik? Kdo je Luther Burbank? Če bi se živeli v starih časih, bi rekli, da je čarovnik. Tako pa pravimo, da je znanstvenik, ki napravi, da se mu oreh v dvanajstih letih tako zdebli, kakor drugod, ko raste štirideset let. Vzgojil je cvetlico, ki nikdar ne seginje, je vzgojil češnje brez koščic ali pa češnje z okusom zlatih hrsk. Ima bele borovnice, češnje, ki so pol čepelje in pol marelice, vzgojil je neke nove vrste jagode, dal dišavo rožam, ki jo niso imele, spremenil je duh od drugih. Vzgojil je eno novo cvetlico, nove rože, zdaj pa se peča, da bi vzgojil jabolka brez peškov in brez breze koščic. In ni dvoja, da bode dosegel tudi to, kakor je dosegel do danes še vse, kar je hotel, in to s križanjem posameznih vrst in z drugimi procesi. Burbank ne verjame, da se da napravljati tako samo z rastlinstvom. Enako se da napraviti z živalstvom in z ljudmi. On je prepričan, da bi se dalo ustvariti idealno človeško pleme. Pravila, ki veljajo za rastlinstvo, veljajo za vse, kar živi. Pred vsem trdi, da se otroke preveč preobložuje z delom. Pravi, da bi ne smeli začeti prej z učenjem, kakor z desetim letom, tedaj so še le možgani popolnoma razviti za učenje.

Opat pobegnul.

Mount Angel, Ore., 26. marca. Opat tukaj benediktinskega samostana, Thos. Meinhofer je pobegnul z Mrs. Gerlinger Danton, udovo, Redovnik pravi, da se je opatu zmešala pamet.

Cvetke prohibicije.

Springfield, Ill., 26. marca. Tukaj postavljajo je sklenila, da je prepovedano piti opojne pijače po karah in železniških vozovih, razven v jedilnih vozovih železnice. Konduktorji imajo pravico osebe zapreti, ki se pregreše proti tej postavi.

150 oseb je v ognju zgorelo.

V New Yorku je pričelo goreti desetnadstropno tovarniško poslopje, kjer so bile uposljene večinoma same ženske, ki so ob priliki požarja skoro vse zgo-rele, ali pa se smrtno nevarno poškodovale.

Grozen pogled se je nudil potnikom na cesti, ko so ležala na tleh strašno razmesarjena trupla ubogih delavk, ki so skakala skozi okna celo v desetem nadstropju, da se rešijo ognja, a jih je dohitela smrt pri vratolomnem padcu.

New York, N. Y., 25. marca. Stopdeset oseb mrtvih, devet desetih od teh deklic, to je posledica požarja, ki je nastal v "Triangle Shirt Co." na Washington Pl in Greene St. Skoro 200 oseb je ranjenih, mnogo izmed teh je v bolnišnicah. Še ob polnoči je policija in ognjegaštvu nosilo mrtva trupla iz goreče hiše. Ljudstvo v New Yorku še ni bilo tako razburjeno, kakor je sedaj, odkar je utonilo ali zgorelo na parniku "Slocum" pred sedmimi leti nad 1000 potnikov.

Ogenj se je začel v nekem yogalu 8. nadstropja, in kakor nit prižigalka, je iskra se razširila po celi hiši, ki je najkrat postala smrtna past 1500 delavcem, ki so bili ta čas v hiši. Mnogim je prinesla smrt, mnogim poškodbe. Sledila je panika, in potem smrt.

Poveljnik ognjegaštev Croker se je izjavil, da je tovarniška oziroma hišna uprava kriva in odgovorna za to velikansko nesrečo. Lastnik hiše je vedel, da je notri vedno več tisoč oseb, pa hiša le ni imela razven ene rešilne lestve, prav ničesar, kar bi omogočilo beg v slučaju požara. Vse žrtve ognja so bile uposljene pri "Triangle Shirt Co." na devetem, osmem in desetem nadstropju hiše. Lastnika te kompanije sta Isak Maris in Morris Blank, ki sa se seveda še ob pravem času rešila. Kako je ogenj nastal, se bo težko kdaj dognalo, toda dokazano je, da je čez trideset deklic zgorelo kar pri svojih stojih, kakor so tam seделе, in jih je nad sedemdeset v skrajnem smrtnem strahu hitelo proti oknom, od koder so iz višine kakih 200 čevljev se zagnale na ulični tlak, kjer so popolnoma zdrobljene našle smrt.

Na licu grozne nesreče, se je zbralo na tisoče ljudi, in ko so začela padati dekličja trupla kakor dež iz oken na cesto, se je ljudi polotila panika, da so v divji grozi začeli bežati. Vzruženost, kričanje in viki ter stih onih v poslopju, ki je gorelo na vseh konceh, dalje grozni klici padajočih in smrtni vzdih gorečih v hiši, vse to se je mešalo s krikom ljudi na ulicah. Heroično se je obnašal elevatorman v hiši. Ko je bila vsa hiša v ognju, je šel še enkrat z vpenjačo navzgor, kjer je naložil kakih 15 oseb, jih peljal navzdol. Strah ga je prevzel, ko so one deklice, ki niso mogle na vpenjačo, padale na streho slednje in vspejajoč drule še hitreje navzdol. Ko se v pritličju elevator izpraznil, mož ni peljal več nazaj. Bil je mrtev.

Grozni so bili prizori pri oknih. Kdor se je drnil pogledati navzgor, je lahko opazil, kako se deklice pri oknih hori-jo, kakor skoči prej na cesto v gotovo smrt. Kar po pet ali šest se jih je zagnalo naenkrat na cestni tlak. Policija in ognjegaštvo je sicer držalo velike rjuhe, toda padlo je v nje naenkrat toliko trupel, da so

se rjuhe strgale. Hrabrega se je pokazal tudi neki "office boy", ki je po strehah speljal dva deset deklic na varno. 600 oseb se je rešilo z vpenjačami, katerih je bilo štiri v hiši. Dve ste se kmalu potrli, dočim ste druge dve delovali, dokler ni bilo na njih vrhu toliko mrtvih trupel, da se vspejajoč niso mogle več dvigniti.

Štiri alarme za ogenj je oddala policija. Nad 25 strojev na paro je delovalo z vso silo, in nad 600 ognjegaštev se je borilo za življenje in smrt. Poveljnik gasilcev sam, Croker je vodil 15 mož v gorečo hišo, kjer so prišli do devetega nadstropja in dobili 50 zažganih trupel. Nad 700 mož policije je zadrževalo množico, ki je šla na desetisoče — mešanica radovednega občinstva in mešanica pol-zlorelih sorodnikov in prijateljev žrtve. Policist Lehan je šel peš v osmo nadstropje, kjer dobi za zaprtimi vratmi številno delavk. Unrl se je v vrata, ki so se udala; nagnal je delavke po stopnicah, ki so se branile iti v dim in ogenj. Policist je pa vzel svoj kol in pričel goniti deklice navzdol. Vse so rešile nepoškodovane.

Pred gorečo hišo so kmalu pripejali 150 mrtvaških rakev, kamor so hiter položili mrtva trupla trije mogočni električni reflektorji, se razsvetljevali okolihi. Očetje matere in sorodniki, še kar naskakovli mrtvašnice, kamor so prepeljavali trupla: histerične ženske so padale na cestah, in poleg ranjenec, so morali se te voziti v bolnišnice.

Dosedaj ne morejo dobiti nobenega pravega vzroka, zakaj je ogenj nastal. Tudi poveljnik gasilcev ne more ničesar pravega povedati. Uradniki in lastniki od "Triangle Shirt Co." so molčeči. Nekateri pravijo, da je bila množina gasolina v osmem nadstropju za motor, ki je preskrboval gonilno silo v tovarni. Mnogo je bilo v hiši, in sicer v ravno istem nadstropju celuloida in voska. Širi se tudi mnenje, da so bile srajce, ki so jih delavke izdelovale, iz blagaja, ki se zelo rado uname. Na lice mesta je prišel tudi pokrajinski pravnik Whitman, ki je dejal, da prične takoj z preiskavo.

Je še mnogo drugih poročil, pa je nemogoče tukaj vse navesti. Napišimo še nanovejša: Poročila pravijo, da so bile okolščine v tovarni take, da sploh na kako rešitev ni bilo misliti. Delavke so bile zaklenjene, vsi prostori so bili napolnjeni z gorljivimi tvari.

Prava smrtna past — ti delavski prostori. Samo, da si kapitalist tlači žepe milijoni se razmetavajo, a uboga para mora tlačiti po 12 ur na dan v mrtvaških pasteh in čakati žalostne smrti. In kaj se bo zmenil svet za to? Tudi na preiskavo ne damo dosti. Odvetniki in porotniki se bodoje belili z glavami nekaj tednov, Judje ali Italijani. Pokra-

jinski pravnik se je izjavil: Kakor mi je povedal načelnik gasilcev, Croker je pri tej grozni katastrofi nekdo odgovoren za toliko smrti. Najbo kdor-koli, ali pa naj jih bo 100, vsi bodoje sojeni in kaznovani, kakor zahteva postava. Nikdar v svojem življenju se nisem videl kaj bolj groznega.

Danes so tudi dognali vzrok ognja, ki se je pričel v severnem vogalu rezalnih prostorov v osmem nadstropju. Nekdo je bajje zagnal prižgano cigareto med ostanke blaga, ki je bilo raztreseno po sobi. Nanevrat je bila soba vsa v plamenih. Govori se da je nekdo takoj telefoniral po hišnem telefonu uslužbencem v desetem nadstropju, naj beže, ker v hiši gori, toda nihče tega svarila ni smatral resnim. Več kot padeset ženskih trupel, nakopanih z jarda visoko, eno na drugem, so dobili pred železnimi vratmi, ki so vodila do stopnic. Ta vrata so bila vedno zaprta, da delavke ne bi mogle letati po stopnicah. Ko je nastal ogenj, so naravno tekle takoj tja, a ves njih trud je bil zaman, in morale so žalostno poginiti pred železnimi vratmi, ki so jim zapirala pot do svobode.

V denarnicah ali obleki žrtve je dobila policija \$4500: ena ženska je imela v nogavicah \$800. Bolnišnice so natele poizvedovalce. Nekemu delavcu je ubilo sestro: pripravljal sta se že dalj časa, da prejmeta stariše, ki so bili na poti iz Rusije v Ameriko. Sedaj je sestra umrla, njen brat je ponorel, a njiju stariši se vozijo po morju v nadi, da kmalu objamejo svoje otroke!

Vsi delavci se pripravljajo, da gredo za pogrebom zgorelih žrtve. Najmanj 200.000 bo korakalo za krstami. Vse delavske unije so sklenile, da odpokličejo na dan pogreba svoje člane od dela. V New Yorku vlada strah, da se ne bi še v drugih tovarnah kaj takega pripetilo. Ognjegasnji oddelek je dobil 3500 hiš, ki nikako niso zavarovane proti ognju. Nabirajo se denarni skladi, da se pomaga sorodnikom zgorelih. Pojavilo se je tudi nekaj človeških hijen, ki so kradle mrtvim zlatino in denar. Policija čuva mrtva trupla.

Torej 150 mrtvih in nad 200 grozno opečenih so najnovejša žrtve nenasitnega kapitalizma. Poročila pravijo, da so bile okolščine v tovarni take, da sploh na kako rešitev ni bilo misliti. Delavke so bile zaklenjene, vsi prostori so bili napolnjeni z gorljivimi tvari. Prava smrtna past — ti delavski prostori. Samo, da si kapitalist tlači žepe milijoni se razmetavajo, a uboga para mora tlačiti po 12 ur na dan v mrtvaških pasteh in čakati žalostne smrti. In kaj se bo zmenil svet za to? Tudi na preiskavo ne damo dosti. Odvetniki in porotniki se bodoje belili z glavami nekaj tednov, Ameriki rešuje delavstvo!

Iz delavskih krogov.

Pennsylvanija železnica je skrajšala delavni čas v vseh svojih delavnicah.

NI DELA.

Pittsburg, Pa., 26. marca. Kakor vsako spomlad, je Pennsylvanija železnica tudi letos skrajšala delavni čas v svojih delavnicah po Altoni in v drugih mestih. Dosedaj so delali po 55 ur na teden, in ta doba je skrajšana sedaj na 45 ur. Prizadetih je 12.000 delavcev. V mnogih delavnicah v Pittsburgu je bilo mnogo delavcev odslovljenih, dočim so drugim skrajšali delavske ure. Kakor pravi kompanija, da dobi-jo odslovljeni delavci zopet delo in tudi delalo se bo po pravilnem poslovniku, kakor hitro se posel nekoliko popravi. Posla je dovolj, a kompanisti morajo vleči dividende, zato pa delavcem kradejo denar.

Boston, Mass., 25. marca. Danes in v naslednjih dneh zaprejo tovarne, kjer se izdeluje kavčuk (gumi) svoja vrata, in sicer za tri tedne. Šest tisoč delavcev zgubi raditega dela. V večini tovarnah bodoje prepravljali. Tovarne so last trusta.

Denver, Colo., 27. marca. Strojniki od Denver in Rio Grande železnice so dobili tevišanje plače za 10 odstotkov in kontrakt za eno leto. Razne železnice po zapadu so zaprele delavnice, in obljubujejo, da ho dovolj dela od 1. aprila naprej. Nad 5000 delavcev je izgubilo delo. Vsi trudi zapirajo tovarne, ker ne vedo, kakega mnenja bo prihodnja postavodaja.

Zločinec policijski ravnatelj. Policijskega ravnatelja Morrisa v Denville je dal guverner aretirati, ker se je izkazalo, da je Morris bil obsojen zaradi zločina umora da je pa čez par dni iz ječe pobegnil, bil iz početka redar in je zaradi svoje zanesljivosti kmalu postal policijski ravnatelj. Morris je priznal, da se piše Stripling in da je pred več kot deset leti umoril nekega človeka, ki je onečastil njegovo sestro. Govori se, da be pomiloščen. Primorsko.

Grozovito hudodelstvo. V Arosu pri Milanu so zasledili grozovito hudodelstvo. Več oseb je vdrlo na pokopališče in odprlo dva groba, med tema grob neke mlade delavke, ki je umrla pred par dnevi na pljučnici. Potegnili so truplo iz groba, jo zlorabili ter jo potem obesili z glavo navzdol na neko drevo. Poživljeni hudodelci so ji na to razparali prsa, iztrgali srce ter je vrgli proč. Policija je začela zadevo preiskovati in pričakujemo senzacionalnih aretacij.

potem pa pride v svet naznailo: "Za nesrečo ni nihče odgovoren," ali pa bodoje naložili krivdo celo delavcem." Tako se je vedno godilo, tako se je tudi zgodilo v Primeru. Colo., ko je bilo ubitih 150 preloogarjev. Porotniki sodejajo, da ni nihče kriv. In tako se v Ameriki rešuje delavstvo!

Razne nesreče.

Železniški vlak je padel v reko, in deset oseb je utonilo. Tri ladije potopljene.

50 UTONILO.

Ocala, Ga., 25. marca. Vlak, znan pod imenom "Dixie Flyer", ki vozi med Chicago in Jacksonville Fla. je danes jutraj skočil s tira, nakar vlak padel v reko: deset oseb je utonilo, dočim jih je dobilo nad 20 večje poškodbe. Nesreča se pripetila, ker se je zlo-mila ena os lokomotive. Vozovi, ki so padli v reko, ležijo deset čevljev globoko, in najbrž bodoje prinesli še več mrtvecev na dan.

Winnipeg, Man., 26. marca. Prazni vlak, ki je vozil proti zapadu, je v bližini tega mesta trčil v neki vlak, kjer so se vozili samo izseljenci. Tri osebe so bile pri tem ubite.

Victorija, B. C., 26. marca. Parnik "Secheri", ki vozi med mestom in Sooke, se je včeraj potopil. Na parniku je bilo 35 potnikov in štirje mornarji, ki so vsi našli smrt v mrzlih valovih.

Minneapolis, Minn., 26. marca. Otroci so zažgali na cesti majhen ogenj; zapihal je močan veter, ki je zanesel iskre na bližnja poslopja. Goreti je začelo več hiš. Škoda znaša nad 50.000 dolarjev.

Rev. Josip Sušteršič.

Iz ljubljane je prišla vest, da je tam umrl Rev. Josip Sušteršič, vrlo dobro znan slovenski duhoven v Ameriki, ki je bil ustanovnik slovenske fare sv. Jožefa, v Joliet, Ill. Umrl je v petek, 24. marca. S to smrtjo je preminul zadnji član rodbine Sušteršič.

V Ameriko je prišel Rev. Sušteršič leta 1891. Rojen je bil 1864 in v mašnika posvečen 1886. Poleg župnikovanja je opravljal tudi posle urednika pri Amerikanskem Slov. v Jolietu.

Pokoj in mir njegovi duši, in s Prešernom lahko zakličemo: "Ena se Tebi je želja spolnila v zemlji domači: Ti truplo leži!"

Za štrajkarje.

Dr. sv. Barbare, št. 20. v Clarridge, Pa. spadajoče v Forest City, Pa. se najprisrčneje zahvaljuje vsem, ki so nam prispejeli na pomoč v naši veliki revščini. Darovali so od postaje št. 41 v Mulberry, Kana, prebitek od veselice, \$26.00, št. 26 v Collinwood, O. že drugič \$1.35, Anton Kosiček, Joliet, Ill. nam je poslal \$7.30, skupaj \$34.65. Naprisrčnejša zahvala vsem, in obljubimo, da bodemo v enakem položaju tudi mi vam na razpolago.

Za dr. št. 20. J. Močnik.

Razstrelba v sodniji.

Omaha, Nebr., 25. marca. V kleti tukajšnje sodnije, ki je veljala devet milijonov dolarjev, se je danes pripetila razstrelba, ki je polovicosodnije demolirala. V poslopju ni bilo takrat nikogar navzočega. Sodnijo so zidali skabski delavci.

"AMERIKA"

— Izhaja v torek in petek. —
Izdaja: Slov. tiskovna družba
Amerika.

Naročnine:

ZA AMERIKO: \$2.00
ZA EVROPO: \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti: \$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo in ne vračajo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošiljajo na:
Tiskovna družba "AMERIKA"
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandka AMERIKA"
Issued Tuesdays and Fridays
— Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
(a corporation.)
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians
(Krajiners) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Princeton 189.

"Entered as second-class
matter January 5, 1909, at the
post office at Cleveland, Ohio
under the Act of Mar. 3, 1879."

No 25 Tue March 28th Vol IV

68

Komunizem.

Toda ni bil samo komunizem Louis Blank, ki je spoznal da banke radi pomanjkanja potrebne varščine, ne morejo posojevati denarja delavcem. Schulze-Delitsch je prišel na isto misel, toda je imel povsem drugo zdravilo, kako se naj temu pomaga. In njegovo zdravilo se je pkoazalo jako dobro na Nemškem. Banke, kakor jih je zasnoval Delitsch so začele posloovati v Nemčiji okoli 1851, in so bile organizacije roko-delcev, ki so se združile z namenom, da preskrbijo delavcem potrebni kapital za produkcijo potom kredita. Te se same podpirajo. Navaden delavec brez osebnega premoženja, oziroma osebne lastnine, ne more dobiti kapitala pri bankah. Pri teh delavskih organizacijah pa ga dobi lahko, ker delavci drže te banke, ki so vsi skupaj odgovorni za kredit. Član take organizacije dobi prav lahko pri tej banki kredit ali posojilo po dobrih pogojih. Glavni temelj, na katerem sloni taka banka, je neomejena zaveza, ki drži skupaj banko. Vsi člani te organizacije se čutijo enako dolžne podpirati svoj zavod, in kdor mu škoduje, škoduje sam sebi. Radi tega so pa tudi zelo previdni, predno vzamejo novega člana v zvezo. Dati morajo pojasnilo o svoji preteklosti in značaju, in tudi dokazati, da so zmožni materialno podpirati skupni bančni zavod. Veliko skrbnost se polaga tudi na to, da ne pride nihče v zvezo, ki ni delavec. Take zveze dobijo svoj kapital deloma od svojih članov, deloma pa tudi na denarnem trgu, ker te delavske zveze imajo jako dober kredit pri večjih denarnih zavodih; dokazano je, da dobro poslujejo in da je obveznost članov zveze jako dobra in trdna.

Čudovit je bil uspeh teh delavskih bank. Leta 1865 je bilo 661 takih bank v Nemčiji. Okoli 500 od teh je poslalo svoj finančni report centralnemu odboru kjer se je videlo, da imajo 170.000 članov, in da posedujejo vsako leto nad 50 milijonov dolarjev. In dandanes skoro ne dobiš tako trdnega zavoda v Nemčiji, (razven nekaj velikih bank), kakor so baš te delavske organizacije. In baš te delavske banke kažejo, koliko se lahko naredi, če delavci skupno delujejo, složno eden

za drugega, ne da bi bilo pri tem treba preobrniti ves svet. Komunisti so se v začetku smejali takim delavskim bankam, in so dejali, da se bodejo razteple na vse vetrove, toda ko so navedli, da te banke čimdalje bolj napredujejo, so opustili smeh in jeza jih je prevzela, ker se je delavstvo od njih in njihovih sanjarij obrnilo in samo začelo delati složno in dobičkanosno. Glavni vodja nemških komunistov in internacionalcev ter socializmov, Ferdinand La Salle, je spisal strupeno knjigo proti tem delavskim bankam. La Salle se je jezil, ker so delavci skupno delali, ker niso hoteli razdreti osebne lastnine in preobrniti ves svet. Nadalje je dejal, da skupno delovanje delavcev je le neke druge vrste kapitalizem.

Da bi strmoglavili današnji človeško družbo, so komunisti si jako prizadevali, da igrajo ulogo političnih liberalcev. Komunisti, ali socialisti, kakor se že imenujejo na Nemškem, so bili skrajno jezni na liberalce. Karel Marx piše:

Dasi liberalci še nikjer niso popolnoma spolnili svojih principov, se je dognalo, da so vsi njih sedanjí poskusi zamanj in ničesar vredni. Skušali so opustiti delavce, dosegli so pa, da so prišli delavci še bolj pod jarem kapitalizma. Skušali so opustiti suženjskih verig vse delavske moči, dosegli so pa, da so se verige delavcem še bolj utisnile v meso. Hoteli so sužnja odstraniti iz zemlje, kjer je delal, pa so mu le vzeli zemljo, katero je kupoval. Tako je sodil Marx.

Predne greimo naprej, pogledimo še enkrat, kako bi upljivali komunizem na človečanstvo. Skoro vsi, ki so pridigovali komunizem, so se pečali s tem problemom. Dobili so pa vsi različne vspehe.

Plato, prvi "komunist" je smatral to stvar kaj za lahko. On pravi, da bi morali posebni državni nazorniki določevati, koliko rojstev sme biti. Moderni komunisti v "Utopiji" pravijo, da bi morala država določiti, kdaj se sme moč oženiti, ali žena omožiti; vsak bi bil hudo kaznovan, kdor bi se pregrešil proti tej zapovedi. Ravno tako bi se moralo urejevati tudi prebivalstvo. Kjer bi bilo preveč ljudi, bi se jih naselilo v drugih krajih, tako da bi bili nekrajine enako obljubene. Drugi komunisti pa zopet pravijo, da je vikanje države v družinske razmere moža in žene najnesramnejše lopovstvo.

*Udova, mati sedmih otrok je radi revščine zvršila samomor. Skoro bi lahko rekli: Kjer človek obupa v takih okoliščinah, tam ni Boga!

*Bivši predsednik univerze Harvard pravi: Mi nimamo fevdalnih preostankov, nimamo gradov, nobenih dednih naslovov, nobenih privilegiranih stanov... Mešuge! Kje pa so isti milijoni, ki bi jih moral Rockefeller plačati pa jih ni plačal?

*Neka zavarovalna družba izdaje sedaj police za zavarovanje otrok, katere bi mogoče "kidnapirji" ukradli. Kaj ko bi prišla taka zavarovalna družba na idejo, da zavaruje strah dajoče pred lakoto?

*Čudno so te ženske. V Oregonu so si izposlovale žensko volilno pravico, sedaj pa nečejo opravljati porotniške službe. Pravico bi rade imele, dolžnosti pa nobenih.

*Podobne so te ženske v Oregonu "Proletarcev" urednikom, ki imajo radi delavski denar, a delavca nikjer ne podpirajo.

"Proletarec" nekaj namigava o Slovenski Narodni Čitalnici v Clevelandu. "Proletarec" svetujemo, da se prime takoj za ušesa, ker sicer mu jih zna naviti odbor iste čitalnice, da bo jo!

*Prav obžalujemo, da ni bil Zahrbnik prerok Jeremija. Kako lepo bi se glasile njegove začetnice še ob današnjih dnevih na Veliki petek ali soboto! Ju-u-u-nci-i-tis! Aleluja!

*Sicer pa je bil Zahrbnik že vse! Republikanec je govoril a srce po zeksarjih, demokratom po groših, a socijali-

stom govori po finarjih! Ste ga tičtam, ste pri "Proletarcu". Delavski denar vam doli delo ne, in če bi mogli, bi obiguznili delavca za zadnji vinar. To je dobro, da so tukaj še drugi, ki vam strijejo peroti. Sedaj pa prinesite zopet funkcije in teletic. Mi vam danu popra k temu!

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Deček se zadržal pod vozom. Matija Jeleršič, posestnik, nje gov sin Jožef Jeleršič ter 14 let stari hlapec Janez Petrič so šli v hlasto Loze v vpreženim volu po drva. Ko so se vračali nazaj grede s polnim vozom, so iz bojazni, da bi se na ledeni poti kaj ne pripetilo, zlasti ker niso bili ostro kovani, zavili na bližnjo nekaj višje ležečo in vi-sečo senošet. Jože Jeleršič je bil spredaj pri živini, ostala dva sta pa voz od strani podpirala. Ko je voz prišel zopet na kolovozno pot, se ni dalo preprečiti, da bi se ne bil prekučnil voz, pri tem je pa prišel deček Petrič pod voz in se zadržal. Pred sodiščem se je te dni šlo za to, ali sta Jeleršič stari in mladi zakrivila dečkovo smrt. Dognalo se je, da sta obdolženca pri prevažanju uporabila vso možno previdnost, da se prepreči kaka nesreča, kajti krenila sta na senošet, da ne bi vola zdrknila po gladki poti, na kar bi bil voz lahko zdrčel po klancu in povzročil nesrečo. Na kritičnem mestu je ustavil sin voz in opozoril tovariša na pretečo nevarnost.

Češ, naj gresta za vozom ali pa na vzvišeni strani. Deček je v svoji nepremišljenosti prišel pod višje stran voza in tako ponesrečil. Sodišče je oba obdolženca krivde oprostilo. Sledeči oglaš prinašajo ljubljanski listi:

Najdeno zobovje. Dne 6. marca je bilo v vlaku št. 2215 doljenjske železnice najdena spodnja polovica utmenega zobovja. Kdor je izgubil spodnjo čeljust svojega zobovja, naj se oglasi pri postajnačelniku v Novem mestu.

Umrli je posestnik Leopold Povše na Dolih, brat čateškega župnika. Bil je marljiv in skrben gospodar Zapušča vdove s sedmimi otroci.

Uboj. Dne 28. febr. zvečer je nastal na cesti v Podrečah v kranjskem okraju med hlapcem Antonom Jenkom in Matejem Kristanom na eni in kajzarjevim sinom Matejem Janikom na drugi strani zaradi vasovanja prepir. Jamnik je potegnil nož in z njim osuval. Jenkota večkrat v glavo in v prsi. Jenko se je brez zavesti zgrudil in je kmalu potem, (ko so ga prinesli njegovim staršem na dom, izdihnil.

Žrtev alkohola. 54letni vdovec mizar Jakob Oblak iz Trboja v kranjskem okraju radi pije žganje. Dne 6. marca je prišel ob 3. popoldne, ko je bil pil že vino v neki gostilni v neki privatni hiši pa žganje v gostilno Angele Zum in si dal primesti ruma. Med tem ko so domači opravljali svoja posla, je ostal Oblak sam v gostilniški sobi, kjer so ga našli čez nekaj časa mrtvega na tleh. Najbrže ga je zadela srčna kap vsled preobilo zaužitega žganja.

Belokranjska ročna dela. Pri Ivanu Mathianu v Ljubljani so razstavljena občinstvu v pogled belokranjska, domača, narodna ročna dela. Okraski del so se nabrali med belokranjskim narodom. Belokranjske ženske s ž njimi se dandanes krasijo svojo narodno nošo. Enakega narodnega blaga leži v Beli Krajini in najbrže tudi drugod po slovenskem gotovo še več, treba bi ga bilo rešiti pogina s tem, da se nabira in to ne le v svrhu, da leži po muzejih, kot znak pridnosti slovenskih žen iz preteklih časov, ampak na ta način, da bi se po njih vzorcih gojila po širni Sloveniji pristna, domača narodna izumitev. Treba bi jo bilo izpolnjevati in prilagajati duhu časa. Narodne žene naj bi gojile ročno delo po domačih vzorcih, ne po tujih — nemških. S tem

bi vzbujaše v sebi narodni ponos, v tujcu pa spoštovanje do sebe, ker bi mu dokazale, da tu ni brez njega kaj premoremo. Namen te razstave ročnih del je tedaj ta, da se pokaže občinstvu — v prvi vrsti narodnim ženam, kako naj bi se gojila ročna dela s pristno narodnimi okraski. Hodimo tedaj po poti, ki pelje iz naroda k narodu, da ne potujčimo sebe in slovenskega naroda!

Utonil. Koncem februarja je sekal 30letni dninar Jožef Dovjaka iz Podpeči pri Preserju s svojo materjo dračje ob Ljubljani. Med tem, ko je nesla mati nekaj dračja domov, je padel sin v Ljubljano in utonil. — Mrtvega Dovjaka so potegnili potem vaščani iz vode.

Lep svak. Preteklo nedeljo se je sprl tesar Ivan Jesih iz grosupeljske okolice s svojim tastom Antonom Godnikom in ga udaril s tako silo v ograd da mu je izbil sprednji zob.

Med spanjem okraden. Ko se je nedavno tega vlegel hlapec Tomaž Bevsček iz Šmartna nekoliko opit na prostem in zaspal, mu je nekdo iz notranjega žepa ukradel srebrno uro. Za župana v Novem mestu je izvoljen dr. Segula, za prvega mestnega svetovalca g. Kraje.

Obešenega so našli. Na domačem podu so našli dne 8. marca okoli poldneva na svojem pasu obešenega Franceta Boha, 40letnega posestnikovega sina v Glineku. Na licu so se videle praske. Kakor se čuje, je nesrečni fant to storil radi vednih domačih preprirov s svojo mame in očeta, kakor tudi s svojim polbratom. Osem dni pred tem žalostnim dogodkom je v hlevu nekaj pretepel svojega 18 let starega polbrata Janeza in mu pokvaril čez 100 kron vredno kolo. Prepeljali so ga v mrtvašnico v Šmarje.

Pri pešpolku št. 87 v Pulju vladajo take razmere, da so se z njimi bavili že različni časniki. Pa se le še vedno kaj novega zgodi. Tako se je zdaj razvedelo, da je stotnik Nitsche dal vojakom v najhujši zimski zašiti žepa na suknjah, računski podčastnik Ribič pa odnaša cele lonce juhe takorekoč izpred ust ubogim vojakom, ki dobivajo že itak pičlo hrano.

Obstreljen. V noči med nedeljo in ponedeljem 5. marca je bil obstreljen v Sužidu v nogu pod kolenom Miha Cencič iz Kreda. Krogla, ki je bila izstreljena iz samokresa, mu je občila v nogi in so ga moral prepeljati v bolnišnico v Čedad. Kako se je to zgodilo se še ne ve.

V blaznosti si prerezal vrat. V Spodnjih Pirničah si je bajtar Jernej Bončar doma v sobi v hipni blaznosti prerezal vrat, a se lahko ranil.

Ravnatelj Jeršinič umrl. Iz Črnomilja prihaja vest, da je 8. marca umrl v 66. letu svoje starosti ravnatelj Anton Jeršinič.

PRIMORSKO.

Nezgoda. 8. marca je padel pri gradnji neke hiše v Gorici v Tržaški ulici 67letni zidar Jakob Arčon iz Renč. Težko ranjenega so prenesli v bolnišnico.

Vzgleden vojak. Pri Brazanu je šel čez mejo vojak 97. pešpolka Benjamin Lončar. V Vidmu se je predstavil karabinarjem, češ, da je dezertiral zaradi tega, ker kot Lah noče služiti avstrijskega cesarja.

Samomor. 7. marca ob 10. popoldne so našli v Trstu kakih 200 m od glavne ceste v Opčinu v bližini finančne ekspoziture truplo nekega moža, ki se je bil iz revolverja ustrelil v srce. Revolver je držal še krčevito v desnici. Pri njem so našli pismo z enim samim stavkom: Ljubimiro Micus, trgovski potnik, ulica del Ponte 6. Truplo so prepeljali v mrtvašnico.

Gozdni požar. V sled isker, ki jih je zanesel veter od železnice, se je vnel majhen gozdček v bližini Miramara. Požarni brambi se je v kratkem času posrečilo ogenj pogasiti.

Nepredvidna mati. 12 mesecev

stara Hermina Jes, katere starši stanejo v Škorklji št. 618, je padla v trenutku, ko ni nikdo pazil nan njo z nekega zidu, kamor jo je bila posadila mati, več metrov globoko ter obležala brez zavesti. Morali so jo prenesti v bolnišnico.

Skrita detemorilka. Detemorilke, ki je položila mrtvo dete v škafliji v spovednico male cer-

Kaj pomeni naša garancija?

Pomeni, da vsa kos našega dela, ki se pokvari v roku 10 let se nadomesti z novim POPOLNOMA ZASTONJ. Ali ni to pošteno? Zakaj bi si dali ur vnavati zobe s slabim delom brez garancije? Vprašajte svoje goveda, kako se brez bledene derejo zobe pri nas. Z to ne računamo ničesar, če naredimo še dolgo delo. Naše plate ne padejo nikdar v usta. Pridite in vprašajte. Pregledali bomo usta in povedali, če potrebujete. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

Gold Crown, najbolje, \$4, \$5.
22 karat. zlato.....
Srebrno "filanje" 50c naprej.
Zlato "filanje" \$1.00 naprej.
Plate . . . \$5.00 naprej.

RED CROSS, zobozdravniki.

6426 St. Clair ave. vogal
Addison Rd., I. nadstropje.

Avstro - Amerikanska ČRTA.

Najpripravejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Brzi poštni in novi parobроди na dva vtljaka:

Martha Washington, Laura, Alice, Argentina in Oceania.

Druge nove parnike, bodo vozili 19 milj na uro, gradijo. — Parniki odplujejo iz New Yorka ob sredah ob 1. popoldan in iz Trsta ob sobotah ob 2. popoldan proti New Yorku. — Vsi parniki imajo brezplaten brozjav, električno razsvetlavo in so moderno urejeni. — Hrana je domača. — Mornarji in zdravniki govorijo slovensko in hrvaško.

Za nadaljne informacije, cene in vozne listke obrnite se na naše zastopnike ali pa na:

PHILIPS BROS. & Co.
Gen'l Agt's, 2 Washington St., New-York.

The Barnback & Buckholz Co. PLUMBERJI

Napeljujejo cevi za vodo in kanale, krijejo strehe, polagajo cevi za gas in delajo kopališča. Se priporočajo rojakom.

7109 St. Clair av.
Bell Phone East 3365 J

The OHIO BRANDY DISTILLING Co.

6102 St. Clair av. Cleveland, O.

Priporočamo se vsem slovenskim in hrvaškim saloonarjem ter vsem odjemalcem

vina in žganja

za obilna naročila, ker smo začeli z

veliko trgovino,

katero smo se združili z vele-trgovino vina in žganja Geo. Travnikarja ter s trgovino John Krakarja, Euclid, Ohio.

Imemo v zalogi vse, kar morejo saloonerjem drugi agentje ponuditi. Kupujte pri domačih ljudeh.

Cene primerne, postrežba točna za vsa naročila.

S tetm haznanjam mojim odjemalcem in prijateljem, da sem prestavil svojo prodajalno na

42 Public Square

kjer imam v zalogi veliko vrst žganja, likerjev domačih in importiranih, kar vse prodajam po jako nizkih cenah.

Kranjci imajo jako radi tropinjevec, slivovko biters in grenko vino, californijskega vina in vse drugo, kar potrebuje salooner.

LEWIS MAXA,

42 PUBLIC SQUARE.

Prodaja likerjev na drobno in debelo.

Mi prodajamo tudi pivo.

NAZNANILO

Naznanjam vsem rojakom, da imam še veliko zalogo vsake vrste prav naravnega vina, katerega prodajam sledeče:

Rudeče naravno Concord 50¢ galona

Belo Catawba 60¢ galona

Vino pošiljam tudi v druge kraje, seveda ne manj kot 25 galonov. Kdor hoče imeti prav dobro vino, se naj obrne na mene, in bom takoj dobro postregel.

JOHN JERŠE, 6424 Spilker ave.

Phone Cuy. Central 7709 L.

I. MAUTNER,

Trgovec s pohištvo, preprogami pečmi i. t. d. Prodajamo pohištvo na zelo ugodna odplačila ali mesečne obroke.

3211 PAVNE AVENUE.

Govori slovensko.

PIRUHE

pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znanecem v stare domovine in to seveda najraje v gotovom donarju, kar pa najhitro, najvestneje in najceneje preskrbi

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Podružnica:

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Čema bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže? Sedaj pošiljamo

100 kron avstrijske veljave za \$20.50 s poštnino vred.

krvice pri Immaculati v Gorici, kar ni mogoče izslediti. To je pa tudi težko, ker je v Gorici vedno polno tujih ljudi. Skatilo, krilo in predpasnik, v kateri je bilo dete zavito, je policija izločila v neki trgovini; ob enem se obrača do občanov, naj pove, vsak kdor bi kaj vedel o zločinu ali o sledih, ki bi vodili do nje.

Poroka v Gorupovi rodbini.
Vera Gorupova, hčerka veletržca Gorupa Slavinskega na Reki, se je poročila z dr. Vladimirom Turkovičem v Zagrebu.

Požitek samomora mlade deklice. Marija Bandel, stara 15 let, v Trstu je 8. marca, popoldne v samomornem namenu izpila jeshove kisline. Zdravniška postaja je prišla pravčasno na pomoč, deklico so na željo domačinov pustili doma.

Skozi okno je skočil v Kanalu 78 letni klobučar. Janez Strgar, po domače Vencelj, jutraj so ga našli pod oknom mrtvega. Možu se je zmešalo.

Mali oglasi.

Pohištvo za 10 boarderjev se proda skupaj ali posamezno po jako nizki ceni. Vprašajte pri Františku Sveglu, 1307 E. 54th St. (26)

Potrebujem takoj krojača za izdelavo telovnikov. Oglasi se naj pri Josipu Gorupku, 6113 St. Clair ave. (25)

Sožalje

Iskreno sožalje izreka spodaj podpisani družini Suln v Newburgu, ki je pretečen tedni izgubila dobro in skrbno mater Marijo: sožalje soprogu in malim otročičem. Naj Bog potolaži družino, a pokojni Mariji naj podeli večni mir in pokoj!
Frank Lenče.

Naznanilo

Iz urada društva sv. Vida, št. 25. K.S.K.J. se naznanja vsem članom društva, da je društvo pri redni mesečni seji sklenilo, da ima društvo skupno spoved 1. aprila, ob 7. uri zvečer v veržvi fare sv. Vida, in skupno sv. obhajilo pri 8. maši 2. aprila. Člani so prošeni, da se zberejo 2. aprila ob pol osmi uri zjutraj v Knausovi dvorani, da skupno odkorakamo v cerkev; vsak član mora imeti na prsih pripet društveni znak. Posebno pa naznanjamo članom in članicam gori imenovanega društva, da opravi vsak član in članica svojo velikonočno dolžnost, kakor se glasi v društvenih pravilih, stran 13, točka 3, in kakor se glasi v Jemotnih pravilih, stran 14 in stran 25, člen III, točka 4. Ob jednem so prošeni člani in članice, da vsak izpolni spovedni listek in ga izroči pri obhajilni mizi, da bo to za spričevalo. Spovedne listke se dobi pri predsedniku ali I. tajniku.

Bratski pozdrav vsem članom! (26)

Jos Russ, taj.

Soba se odda za dva fanta, in siče na E. 82 St. zgorej. Vprašajte pri M. Ernakora 6116 St. Clair ave. (25)

Kje je Gregor Marolt? Pred 4 leti je bil v Clevelandu, potem je šel v Minnesoto in v Montano. Žena iz starega kraja piše, da je slišala, da je bil uhit nekje v Coloradu. Kdor ve kaj o njem, naj naznani spodaj podpisanemu. Rad bi zvedel če je živ ali mrt. Frank Strniša, 600 St. Clair ave. Cleveland, Ohio (26)

Delo dobi "presser". Mora znati nekoliko angleško. Franks Dry Cleaning Co. 1336 E. 55th St.

Čudovito ceno! Mesnica in grocerija na 6034 St. Clair ave. se mora prodati takoj, ne da bi se gledalo, koliko velja. Vprašajte na 6034 St. Clair ave.

Pohištvo naprodaj za pet oseb. Radi odhoda iz mesta proda se po nizki ceni. Vprašajte na 6114 Glass ave.

FRANK ALBRECHT.

Sedlar in tapetnik, 6508 St. Clair ave.

Se priporočam slavnemu občinstvu za popravilo vse konjske opreme, kakor tudi naznanjam, da imam vedno novo konjsko opremo v zalogi. Nadalje naznanjam, da imam naprodaj najboljši žimnice (modrače) iz najljubšega blaga. Oddajam jih proti tedenskemu odplačilu \$1.00 skozi šestindvajset tednov. Delo dobro in trpežno. (26)

Trgovski pomočnik išče službo v trgovini. Zmožen je govoriti slovensko nemško in laško. Kdor rabi pomočnika, lahko dobi v tej osebi pomočnega človeka. Naslov pove uredništvu lista. (25)

Naznanilo.

Cenjenim soursadnikom in vsem posameznim članom naznanjam, da sem se preselil od 4214 St. Clair ave. na 1245 E. 50 St. V vseh uradnih zadevah obrnite se na novi naslov. Bratski pozdrav. (25)

Fr. Mežnaršič, preds.

Posedstvo na prodaj na 1043 E. 61 St. Vpraša se na 1135 E. 60 St. ali pa na 7510 Cornelia ave. Telefon Cuy. Princeton 1273 R. Hiša ima 7 sob in velik lot, vodo kanal, plin. Jako poceni (28)

Naznanilo.

Rojakom po Zedinjenih državah naznanjam, da nisno srečkali za hišo v So. Lorainu št. 3056, ker se 62 oseb ni poslalo listkov nazaj. Vsak ima 25 srečk, eden pa 50, drugi 100, nazaj so mi jih poslali 575, vseh skupaj za prodaj pa jih je še 2275 in so prošeni rojaki, ki imajo srečke, da jih pridržijo, morebiti pridejo boljši časi, povesod tarnajo, da se slabo dela. Zrebanje je sedaj prestavljeno na 30. julija 1911, in prosim rojake, naj ne gledajo na tikete, kjer je pisano 4. decembra 1910, ker vsakdo vidi, da je že drugič prestavljeno radi slabih časov.

John Schneider 3056 Elyria ave. So. Lorain O. (26)

Naprodaj dobro urejena grocerija radi odhoda v stari kraj. Poizve se v našem uredništvu. (26)

Službo išče slovenska žena: je sposobna za vsako delo, v kuhinji, pranju in drugih delih. Poizvedite na 1744 E. 43 St. (25)

Naprodaj hiša za 3 družine, 5704 Bonna ave., Velik lot. Cena \$2700. Hiša s 5 sobami, kopališčem, 6632 Bliss ave. lot 35x120, samo \$2250. Hiša za dve družini, 980 E. 76 St. 10 sob, blizu White tovarne. Cena \$2650. Vprašajte pri J. Schudel, 1032 E. 71 St. (25)

Hočete kupiti dobro piano, zglasite se pri Ivanu Špehku na 6028 St. Clair ave. on vam preskrbi dobro in ceno, na mala odplačila.

Fin nov piano samo \$150, če se proda takoj za gotov denar. En vzor piano, vreden \$550, samo \$375, en \$375 piano za \$250, en \$300 za samo \$210. Vprašajte pri J. Špehek, 6022 St. Clair ave.

PRIPOROČILO!

Naznanjam, da sem na novo otvoril čistilnico in likalnico oblek (Dry-Cleaning & Dyeing) na 1336 E. 55th St. blizu St. Clair ave. — Čistimo, likamo, barvamo in popravljamo vsakovrstne moške in ženske obleke in klobuke itd. V kratkem času prinesemo blago sami na dom. Delo je garantirano prve vrste. Moške obleke čistimo in gladimo od 75c do \$1.50. Ženske obleke čistimo in gladimo od \$1.00 do \$2.00.

FRANK'S Čistilnica in likalnica oblek. 1336 E. 55 St. blizu St. Clair. 19-27 npl

PRIPOROČILO.

Naznanjamo, da smo otvorili novo čistilnico in likalnico oblek.

New York Dry Cleaning Co. 6428 St. Clair ave.

Čistimo, likamo in barvamo ter popravljamo vsakevrstne ženske in moške obleke. Se priporočamo Slovincem in Hrvatom (23-8np) Kos in Kunsteljina Co.

Hiša naprodaj za dve družini. Plin upeljan po celi hiši. Se proda Slovincu po jako nizki ceni. Plača se samo polovica, drugo pa pozneje po dogovoru. Poizve se na 978 E. 63 St. (26)

Opomin.

Se enkrat opozarjam vse one, ki mi kaj dolgujejo, da prav gotovo svoj dolg poravnajo: plačajo naj zadnji čas do velike noči. Kdor tega opomina ne bo opošteval, bom moral pri sodnji iskati upeštevavanja. Anton Marinič 8101 Aetna Rd. (25)

Anglesščina brez učitelja, po navodilu: Slovensko-angleško slovnico Slovensko-angleškega tolmača in Angleško-slovenskega slovarja. Vse tri knjige v eni stane le \$1. in je dobiš pri V. J. KUBELKA 538 W. 145 St., New York, N. Y.

OGENJ! Zavarujte se proti nezgodam! OGENJ! Pri slovenskem zavarovalnem agentu Kje? A. Haffner-ju

Zavarujem hiše, pohištvo, steklene šipe (plate glass) blago, skladišča (stock) vseh vrst, konje, vozove, te sploh vse kar vam more kak tujec zavarovati.

POSEBNO! Kadar se selite, ne pozabite premeniti naslova na zavarovalni polici, ker v slučaju ognja bi ne dobili odškodnino, isto velja tudi kadar oddate posost komu drugemu. Da si prihranite pota in nepotrebnih stitnosti pridite k meni in jaz vam uredim vse potrebno in zastopaj. Vse informacije glede zavarovalnine zastopaj. Oglasite se pri meni prej ko oddate zavarovalnico kakemu tujcu. Se priporočam rojakom. — Na uradu Cleveland Trust Co. St. Clair in 40. ceste od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

A. HAFFNER, 6128 St. Clair Ave. v 2. nadstropju.

Največja slovenska trgovina in pogrebni zavod.

Razdeljena v dva dela in v polni meri z najfinjšimi pripravami preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, orodij, premož, posode, barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je z najfinjšimi pripravami preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše sprejeme v zadovojnosti ljudi, zakar imamo brez števila zahval. Za vsaki slučaj imamo dve ambulance in fine kočije. Rogovina odprta noč in dan. Se priporočam vsem Slovincem in slovenskim družinom.

Tel. Princeton 1381. Bell East 1881. **A. Grdina,** TRGOVEC IN POGREBNIK, 6127 ST. CLAIR AVENUE.

ALI HOČES BITI SREČEN NA SVOJE STARE DNIJ?

Potem začnite po pravem potu. V mladih letih si mora Slovec hraniti za starost, če ne, bo njegova starost grenka. Večkrat si že mogel začeti hraniti na tej ali oni banki, pa predno je svota narasla za dve ničli, si že videl sto potreb, kmalu si zmesel vse ven in si imel toliko kot tedaj, ko si začel hraniti. Sedaj si pa celo obupal in dejal, da hraniti za stare dni je hudo in nemogoče!

Mi imamo na ponudbo teh načrtov za tiste, ki morejo prestat zdravniško preiskavo. Jaz sem edini Slovenec, ki zastopam največjo družbo v Zedinjenih državah, ki ima te hranilnice. Za poskušnjo n. p. Ako si star 25 let, in deneš vsako leto na stran \$41.86 do starosti 45. leta, si medtem časom SEBI PRIHRANIL \$837.20. Mi pridemo k tej svoti \$162.30 in DOBIŠ \$1000, KO SI 45 L. STAR.

To življenje je bilo zavarovano za \$1000 v času, ko si denar hranil v naši hranilnici.

Poskusi starost 35 let, hranil na leto \$43.12 do starosti 55 let. Na ta način si prihraniš \$862.40, dobiš potem \$1000, ko si star 55 let, in si bil zavarovan za \$1000 od prvega časa do starosti 55 let.

Zavarujemo tudi ženske in otroke od starosti enega leta do 65. Ako vas to zanima, pošljite mi dopisnico z vašim naslovom in vam natanko razložim še druge osebnosti.

F. J. TURK 1361 E 55th St. nasproti Lake Shore banke.

Najnovejše CIGARE se imenujejo "Slovenski Sokol"

Te cigare so štirih vrst in kakovosti, katere vse imajo to lastnost, da so boljše kot vsake druge cigare. Vsi slovenski gostilničarji po Ameriki, zlasti pa v Clevelandu bi morali imeti te smodčke. Izdelujejo in prodajajo se na korist podpornega društva "Sokol".

Edini prodajalec za te cigare je

Jos. H. Miller, 6030-6032 St. Clair Ave. Tel. Princeton 2002 W

ali 917 Woodland av. Cleveland, O

Posiljajo se tudi izven mesta. Pišite na prodajalca za cene. Nadalje priporočam Slovincem največjo in najboljšo zalogo žganja na drobno in debelo. Moja večletna delavnost med Slovinci je znana in vsi vedo, da prodajam le dobro blago po dobrih cenah. Naročila za žganje se sprejemajo tudi iz drugih mest.

Pišite po cene.

Saloon na prodaj z dvema hišama, pripravne za boardarje. Jako pripravno za Slovence ali Hrvate. Proda se po nizki ceni. Vprašajte na 955 E. Addison Rd. corner Meta ave. (25)

Rah se može za vsakovrstna dela v mestu. Delo se dobi takoj drugi dan. Dekleta dobijo delo zastopaj. Oglasite se pri Buckeye Employment Agency, na 8627 Buckeye Road. (26)

Anglesščina brez učitelja, po navodilu: Slovensko-angleško slovnico Slovensko-angleškega tolmača in Angleško-slovenskega slovarja. Vse tri knjige v eni stane le \$1. in je dobiš pri V. J. KUBELKA 538 W. 145 St., New York, N. Y.

OGENJ! Zavarujte se proti nezgodam! OGENJ! Pri slovenskem zavarovalnem agentu Kje? A. Haffner-ju

Zavarujem hiše, pohištvo, steklene šipe (plate glass) blago, skladišča (stock) vseh vrst, konje, vozove, te sploh vse kar vam more kak tujec zavarovati.

POSEBNO! Kadar se selite, ne pozabite premeniti naslova na zavarovalni polici, ker v slučaju ognja bi ne dobili odškodnino, isto velja tudi kadar oddate posost komu drugemu. Da si prihranite pota in nepotrebnih stitnosti pridite k meni in jaz vam uredim vse potrebno in zastopaj. Vse informacije glede zavarovalnine zastopaj. Oglasite se pri meni prej ko oddate zavarovalnico kakemu tujcu. Se priporočam rojakom. — Na uradu Cleveland Trust Co. St. Clair in 40. ceste od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

A. HAFFNER, 6128 St. Clair Ave. v 2. nadstropju.

Največja slovenska trgovina in pogrebni zavod.

Razdeljena v dva dela in v polni meri z najfinjšimi pripravami preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, orodij, premož, posode, barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je z najfinjšimi pripravami preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše sprejeme v zadovojnosti ljudi, zakar imamo brez števila zahval. Za vsaki slučaj imamo dve ambulance in fine kočije. Rogovina odprta noč in dan. Se priporočam vsem Slovincem in slovenskim družinom.

Tel. Princeton 1381. Bell East 1881. **A. Grdina,** TRGOVEC IN POGREBNIK, 6127 ST. CLAIR AVENUE.

ALI HOČES BITI SREČEN NA SVOJE STARE DNIJ?

Potem začnite po pravem potu. V mladih letih si mora Slovec hraniti za starost, če ne, bo njegova starost grenka. Večkrat si že mogel začeti hraniti na tej ali oni banki, pa predno je svota narasla za dve ničli, si že videl sto potreb, kmalu si zmesel vse ven in si imel toliko kot tedaj, ko si začel hraniti. Sedaj si pa celo obupal in dejal, da hraniti za stare dni je hudo in nemogoče!

Mi imamo na ponudbo teh načrtov za tiste, ki morejo prestat zdravniško preiskavo. Jaz sem edini Slovenec, ki zastopam največjo družbo v Zedinjenih državah, ki ima te hranilnice. Za poskušnjo n. p. Ako si star 25 let, in deneš vsako leto na stran \$41.86 do starosti 45. leta, si medtem časom SEBI PRIHRANIL \$837.20. Mi pridemo k tej svoti \$162.30 in DOBIŠ \$1000, KO SI 45 L. STAR.

To življenje je bilo zavarovano za \$1000 v času, ko si denar hranil v naši hranilnici.

Poskusi starost 35 let, hranil na leto \$43.12 do starosti 55 let. Na ta način si prihraniš \$862.40, dobiš potem \$1000, ko si star 55 let, in si bil zavarovan za \$1000 od prvega časa do starosti 55 let.

Zavarujemo tudi ženske in otroke od starosti enega leta do 65. Ako vas to zanima, pošljite mi dopisnico z vašim naslovom in vam natanko razložim še druge osebnosti.

F. J. TURK 1361 E 55th St. nasproti Lake Shore banke.

Najnovejše CIGARE se imenujejo "Slovenski Sokol"

Te cigare so štirih vrst in kakovosti, katere vse imajo to lastnost, da so boljše kot vsake druge cigare. Vsi slovenski gostilničarji po Ameriki, zlasti pa v Clevelandu bi morali imeti te smodčke. Izdelujejo in prodajajo se na korist podpornega društva "Sokol".

Edini prodajalec za te cigare je

Jos. H. Miller, 6030-6032 St. Clair Ave. Tel. Princeton 2002 W

ali 917 Woodland av. Cleveland, O

Posiljajo se tudi izven mesta. Pišite na prodajalca za cene. Nadalje priporočam Slovincem največjo in najboljšo zalogo žganja na drobno in debelo. Moja večletna delavnost med Slovinci je znana in vsi vedo, da prodajam le dobro blago po dobrih cenah. Naročila za žganje se sprejemajo tudi iz drugih mest.

Pišite po cene.

Vesela novica.

Vesela novica za tiste ki bolehalo na katarju, v nosu, grlu ali pljučah, za kar je vselej posledica jetika. To se sedaj lahko ozdravi. Koliko vas čitatelev ve, da v Avstraliji, južni Kaliforniji, v Texas in Colorado raste posebna vrsta dreves eukaliptus zvan, ali pa smreke. Tam kjer rastejo ta drevesa ni katarja ali pljučnih boleznij. Cvetje od teh dreves napolni zrak ki v se vdihani napolni pljuča in uniči vse bolezni.

Toda sedaj ni treba nobenemu, ki boleha na katarju ali pljučah, da bi šel v omenjene kraje, si napravil velike stroške, kajti najnovejši in najboljši zdravilstvo je iznašlo aparat, iz katerega se oljni zrak vdihava v se, ki vam ne le bolezni olajša pač pa tudi popolnoma ozdravi. Tak aparat je sedaj v Clevelandu, in vsakemu Slovincu je ena zdravniška preiskava in en poskus na tem aparatu zastopaj. Oglasite se v uradu zdravnika, bivšega koronerja.

Dr. E. L. Siegelstein 308 Permanent Bldg. 740 Euclid Ave.

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo in najboljšo sredstvo za rasilas, proti izpadanju las in za odstranitev luskin na glavi, t. j. Alpen tinktura in pomada, od katere resnično moškimi in ženskimi zrastejo lepi lasje; ravno tako moškemu zrastejo lepi brki in brada. Revmatizem v rokah in nogah se popolnoma odstrani, ravno tako kurja ocesa, ozeblina, bradavice in potne noge to zdravilo hitro odstrani. Vprašajte pri

J. WAHČIČ, 1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

SLOVENSKA DVORANA, MIHAEL SETNIKAR, 6131 ST. CLAIR AVE. Tel. Princeton 1944 L.

Priporoča rojakom in družinom prvo slovensko dvorano v Clevelandu za veselice, igre, za poroke in krstne slavnosti kakor tudi za vse druge prilike. Priporoča svoj dobro urejeni saloon. Svoj k svojim!

Velikonočna razprodaja.

Časi so precej slabi, prazniki se bližajo, denarja je malo, in ker vem, da si vsak kaj rad kupi za praznike, sem se odločil napraviti razprodajo za nekatero blago, da vam na ta način omogočim dobiti fino in dobro blago za jako majhen denar, kakor n. p.

Ženske obleke krila in žeketi od katerih velja najcenejša \$16.00 in najboljše \$26.00.

Vse te obleke pri tej razprodaji, karkoli si izberete samo \$10.

Nadalje fine volnene in svilne Princes obleke, vredne od \$12.--\$21.00 sedaj samo od \$8.--\$12.00.

Dobil sem precej lepih in finih oblek za fantičke od 6 do 14 leta stare, ki veljajo od \$3.50 do \$4.00. Pri tej razprodaji jih dobite za samo \$2.25.

Ženska krila, (kikljke), fine otročje spomladanske suknjice in še veliko drugega blaga po jako znižani ceni

Nadalje se priporočam bodočim nevestam v nakup finih oblek, vencev, slarjev in drugega blaga, ki spada v to vrsto, kakor tudi vse drugo blago, kot bluže, spodnja krila, nakit za glavo, krstne obleke in suknjice i.t.d. Kar dobite pri meni, je vedno najceneje.

Ker imam sedaj jako velik in lep izbor vsega zgorej omenjenega blaga in še mnogo drugega, ne zamudite časa in prilike ter pridite prej kakor mogoče, da si zamorete izbrati, kar želite, in si na ta način prihranite kaj denarja.

Ta razprodaja bode trajala od sobote 25. marca do Velike Noči.

Opomba: Pri tej razprodaji ne bomo dajali tiketov na obleke.

ZA OBILEN OBISK SE PRIPOROČA

JERNEJ KNAUS, 6129 St. Clair Ave. N. E.

Kopotrebuje te ure

diamante in zlatino, pojdite k

Hueterju

Dobra ura za delo \$3.50

garantirano.

Poročni prstani od \$1.00 naprej

Solidni 14 karatov poročni prstani, te vam lahko prodamo dvakrat tako težke kot jih kupite drugje za isti denar.

Diamatni prstani, igle od \$5.00 naprej. Ne bodite brez diamantnega prstana, čega lahko kupite na tedenska odplačila.

VICTOR GOVORNI STROJI od \$12.50 naprej. Tudi plošče za govorilne stroje imamo. Mi prodajamo na mala odplačila ure, diamante in zlatino; nekoliko plačate naprej, nekoliko vsak teden. Na tem prostoru smo že 25 let; odprto zvečer; oba telef. na. Slovenska postrežba. Prihite tja, kjer si prihranite denar in kjer dobite zanesljivo bl go za vaš denar.

Hueter Jewelry Co. 5372 ST. CLAIR AVE., BLIZU 55. CESTE.

JOS. KOZELY, 4734 Hamilton av. Slovenska gostilna.

Se priporočam rojakom v obilen obisk mojih dobro urejenih prostorov, in obljubujem dobro postrežbo. Dobi se najboljše staro in novo vino. V središču tovarniških prostorov. Svoji k svojim!

SLOVENSKA DVORANA, MIHAEL SETNIKAR, 6131 ST. CLAIR AVE. Tel. Princeton 1944 L.

Priporoča rojakom in družinom prvo slovensko dvorano v Clevelandu za veselice, igre, za poroke in krstne slavnosti kakor tudi za vse druge prilike. Priporoča svoj dobro urejeni saloon. Svoj k svojim!

Velikonočna razprodaja.

Časi so precej slabi, prazniki se bližajo, denarja je malo, in ker vem, da si vsak kaj rad kupi za praznike, sem se odločil napraviti razprodajo za nekatero blago, da vam na ta način omogočim dobiti fino in dobro blago za jako majhen denar, kakor n. p.

Ženske obleke krila in žeketi od katerih velja najcenejša \$16.00 in najboljše \$26.00.

Vse te obleke pri tej razprodaji, karkoli si izberete samo \$10.

Nadalje fine volnene in svilne Princes obleke, vredne od \$12.--\$21.00 sedaj samo od \$8.--\$12.00.

Dobil sem precej lepih in finih oblek za fantičke od 6 do 14 leta stare, ki veljajo od \$3.50 do \$4.00. Pri tej razprodaji jih dobite za samo \$2.25.

Ženska krila, (kikljke), fine otročje spomladanske suknjice in še veliko drugega blaga po jako znižani ceni

Nadalje se priporočam bodočim nevestam v nakup finih oblek, vencev, slarjev in drugega blaga, ki spada v to vrsto, kakor tudi vse drugo blago, kot bluže, spodnja krila, nakit za glavo, krstne obleke in suknjice i.t.d. Kar dobite pri meni, je vedno najceneje.

Ker imam sedaj jako velik in lep izbor vsega zgorej omenjenega blaga in še mnogo drugega, ne zamudite časa in prilike ter pridite prej kakor mogoče, da si zamorete izbrati, kar želite, in si na ta način prihranite kaj denarja.

Ta razprodaja bode trajala od sobote 25. marca do Velike Noči.

Opomba: Pri tej razprodaji ne bomo dajali tiketov na obleke.

ZA OBILEN OBISK SE PRIPOROČA

JERNEJ KNAUS, 6129 St. Clair Ave. N. E.

